

KLAGANDE

Nils Westling
Nyhetsbyrån Siren
Björns Trädgårdsgränd 1
116 21 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Social- och äldreomsorgsförvaltningen i Huddinge kommuns beslut den 21 mars 2012 i ärende dnr SN 2012/1160 och AN 2012/219, bilaga A

SAKEN

Utlämnande av allmän handling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver det överklagade beslutet och visar målet åter till Social- och äldreomsorgsförvaltningen i Huddinge kommun för erforderlig handläggning.

YRKANDEN M.M.

Nils Westling yrkar att de begärda lex Sarah-rapporterna ska lämnas ut i de delar dessa är offentliga. Till stöd för överklagandet anför han bl.a. följande. Det framgår av JO 2000/01 s. 522 att anmälningar/rapporter från vård- och omsorgspersonal enligt de regler som kallas lex Sarah blir att betrakta som inkomna och därmed allmänna handlingar hos kommunen. Före ändringen av de aktuella bestämmelserna hade personalen en "anmälningsskyldighet" numera har de "rapporteringskyldighet". Denna förändring innebär inte att det ovan nämnda JO-beslutet inte längre är vägledande vilket framgår av förarbetena till lagändringen, prop. 2009/10:131. Den kammarrättsdom som Huddinge kommun åberopar rörde inte en lex Sarah-rapport utan ett yttrande från ett LVM-hem i en pågående lex Sarah-utredning. Om Huddinge kommuns inställning skulle upphöjas till allmän praxis skulle det innebära en avsevärd inskränkning av insynen. Insynsintresset är stort eftersom den här typen av dokumentation ofta rör brister i omsorgen av äldre, handikappade och andra sårbara grupper.

Social- och äldreomsorgsförvaltningen i Huddinge kommun (nämnden) har i samband med överklagandets överlämnande anfört bl.a. följande. Det JO-beslut som Nils Westling hänvisar till är från tiden innan de nuvarande lex Sarah bestämmelserna trädde i kraft. Innan denna lagändring fanns inte begreppet lex Sarah-rapport. Enligt nu gällande bestämmelser behöver personalen inte göra några överväganden om allvarligheten i missförhållandet. Det blir istället en sak att utreda för den som bedriver verksamheten (prop. 2009/10:131 s. 31). Kammarrätten har i dom i mål nr 6903-11 ansett att ett SiS-drivet LVM-hem i lex Sarah-ärenden inte är självständigt i förhållande till SiS-ledning i den mening som avses i 2 kap. 8 § Tryckfrihetsförordningen (TF). Vare sig enhetscheferna vid de berörda enheterna eller enheterna som sådana kan anses vara självständiga i förhållande till verksamheternas ledning i TF:s mening.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Justitieombudsmannen har bedömt att anmälningar, gjorda enligt den tidigare regleringen av lex Sarah, får anses inkomna till den myndighet som har ansvar att ta emot dem och därmed är att anse som allmänna handlingar (JO 2000/01 s. 522). Nämnden har anfört att den lagändring som trädde i kraft den 1 juli 2011 innebär att de rapporter som ersatt de tidigare anmälningarna från personalen ska anses som internt material. Till stöd för detta anförs att personalen enligt nuvarande reglering inte behöver göra någon bedömning av hur allvarligt missförhållandet är och att de som författat de i målen aktuella rapporterna inte har en sådan självständig ställning gentemot nämnden att rapporterna kan anses vara inkomna.

Kammarrätten konstaterar att 14 kap. 3 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL, ålägger enskilda ett personligt ansvar att rapportera missförhållanden eller en påtaglig risk för ett missförhållande, som rör den som får, eller kan komma i fråga för, insatser inom verksamheten. Vid utövandet av denna lagstadgade skyldighet är den enskilde vårdgivaren därför självständig från myndighetsledningen på sådant sätt att rapporten får anses inkommen till myndigheten enligt 2 kap. 8 § TF. Den omständigheten att kriterierna för när rapportering ska ske har ändrats utgör enligt kammarrättens mening inte skäl att göra en annan bedömning eftersom den som omfattas av 14 kap. 3 § SoL fortfarande åläggs ett personligt ansvar. Eftersom de i målet aktuella rapporterna därför måste anses inkomna till nämnden är de att betrakta som allmänna handlingar. Målet ska därför återförvisas till nämnden för sekretessprövning i sak, dvs. om förvaltningen med stöd av någon sekretessbestämmelse kan vägra att lämna ut handlingarna.

På grund av det anförda ska det överklagade beslutet upphävas och målet visas åter till nämnden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 2).

Eva Lénberg Karlsson
kammarrättsråd
ordförande

Mats Svensson
kammarrättsråd

Håkan Eriksson
tf. assessor
referent

Bilaga A

DELEGATIONSBSLUT

Nils Westling
Redaktionsassistent
Nyhetsbyrån Siren
Björns Trädgårdsgränd 1
116 21 Stockholm

Beslut

Er begäran om att få ut kopior av rapporter inkomna under perioden den 12 mars 2012 – den 18 mars 2012 enligt 14 kap. 3 § SoL och 24 b § LSS om missförhållanden eller påtagliga brister (lex Sarah) från kommunens olika verksamheter samt inkomna underrättelser enligt 14 kap. 5 § SoL och 24 d § LSS om rapporter som en enskilt driven verksamhet har tagit emot från sin personal avslås.

Bakgrund

* Rättelse enligt
26 § Förvaltnings-
lagen /

BMK

^{19 mars 2012*}
Ni inkom den ~~23 december 2011~~ till social- och äldreomsorgsförvaltningen i Huddinge kommun med en begäran om att få ut kopior av rapporter enligt 14 kap. 3 § SoL och 24 b § LSS om missförhållanden eller påtagliga brister (lex Sarah) från kommunens olika verksamheter samt inkomna underrättelser enligt 14 kap. 5 § SoL och 24 d § LSS om rapporter som en enskilt driven verksamhet har tagit emot från sin personal. Begäran avsåg inkomna rapporter under perioden den 12 mars 2012 – den 18 mars 2012.

Under den period som begäran avser har det inom social- och äldreomsorgsförvaltningen gjorts två rapporter enligt ovan angivna bestämmelser om lex Sarah. En rapport har gjorts inom verksamhetsområdet individ- och familjeomsorgen och en har gjorts inom verksamhetsområdet äldreomsorgen.

Under den angivna tidsperioden har inte något lex Sarah-ärende slutbehandlats inom social- och äldreomsorgsförvaltningen.

Den aktuella rapporten inom individ- och familjeomsorgen är gjord enligt 14 kap. 3 § SoL av tjänsteman vid individ- och familjeomsorgens barnenhet. I enlighet med social- och äldreomsorgsförvaltningens rutiner har den sedan lämnats till enhetschefen för barnenheten. Enhetschefen har, efter det att hon tagit ställning till om några omedelbara åtgärder behövs, lämnat rapporten till individ- och familjeomsorgens verksamhetschef. Verksamhetschefen har därefter utsett en handläggare inom social- och äldreomsorgsförvaltningen som har inlett en utredning. Denna utredning pågår och kommer, tillsammans med lex Sarah-rapporten, att utgöra underlag för verksamhetschefens beslut i ärendet.

Rapporten enligt 14 kap. 3 § SoL som är gjord inom äldreomsorgen har gjorts av enhetschef på ett av äldreomsorgens äldreboende. Enhetschefen har, efter det att hon tagit ställning till om några omedelbara åtgärder behövs, lämnat rapporten till äldreomsorgens sektions- och verksamhetschef. Handläggare inom social- och äldreomsorgsförvaltningen har därefter inlett en utredning. Denna utredning pågår och kommer, tillsammans med lex Sarah-rapporten, att utgöra underlag för verksamhetschefens beslut i ärendet.

Skäl för beslutet

Enligt 2 kap. 3 § första stycket tryckfrihetsförordningen (TF) är en handling allmän om den förvaras hos myndighet och enligt 6 § eller 7 § är att anse som inkommen till eller upprättad hos myndighet. Av 2 kap. 7 § första stycket TF framgår att handling ska anses upprättad hos myndighet när den har expedierats. Av samma lagrum framgår att en handling som inte har expedierats anses upprättad när det ärende till vilket den hänför sig har slutbehandlats hos myndigheten eller, om handlingen inte hänför sig till ett visst ärende, när den har justerats av myndigheten eller på annat sätt färdigställts. Av 2 kap. 8 § TF framgår att om organ som ingår i eller är knutet till ett verk eller liknande myndighetsorganisation överlämnat handling till annat organ inom samma myndighetsorganisation eller framställt handling för sådant överlämnande, skall handlingen ej anses som därigenom inkommen eller upprättad i annat fall än då organen uppträda som självständiga i förhållande till varandra.

I förarbetena till TF anförs bl.a. att huvudregeln angående handlingar som sänds mellan olika enheter inom en myndighet under dennas interna överväganden i en fråga självfallet bör vara att sådana handlingar ska kunna skyddas mot insyn till dess myndigheten har tagit slutlig ställning (prop. 1975/76:160 s. 151).

Individ- och familjeomsorgens verksamhetschef har mottagit en lex Sarah-rapport från barnenheten, som organisatoriskt ligger under verksamhetschefen. Äldreomsorgens verksamhetschef har mottagit en lex Sarah-rapport från ett kommunalt drivet äldreboende som organisatoriskt ligger under verksamhetschefen. Handlingarna är således överlämnade inom samma myndighetsorganisation och ska därför inte anses som expedierade eller inkomna till myndigheten.

Verksamhetscheferna har bl.a. att, efter genomförd utredning, ta ställning till om rapporterna ska leda till anmälan till Socialstyrelsen. Utredningarna pågår för närvarande. Först när verksamhetschef fattat beslut i ärendena kan de anses vara slutbehandlade hos myndigheten. De nu aktuella rapporterna kan därför inte i nuläget anses vara upprättade hos myndigheten.

Sammanfattningsvis är de efterfrågade handlingarna, som förvaras hos myndigheten, inte att anse som inkomna till eller upprättade hos myndigheten. Det rör sig därför inte om allmänna handlingar i tryckfrihetsförordningens mening. Er begäran avslås därför.

I tjänsten

Britt-Marie Karlén
Förvaltningschef
Social- och äldreomsorgsförvaltningen

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas skriftligen hos Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska ställas till kammarrätten men skickas eller lämnas till:

Social- och äldreomsorgsförvaltningen i Huddinge kommun
141 85 Huddinge

Skrivelsen ska ha inkommit inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av detta beslut. Skrivelsen ska innehålla klagandens namn, adress och postadress, vilket beslut som överklagas och den ändring av beslutet som begärs, samt de skäl som åberopas till stöd för detta. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller befullmäktigat ombud för denne.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul-, eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska undertecknas av klaganden eller dennes ombud och ges in i original samt innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.